

2030 Agenda Euskadi Foroaren
Lehendakaritzaren Seigarren Adierazpena

Etorkizuneko Goi-bilera eta 16. GJH, bakearena

Yemen, Irak, Siria, Afganistan, Birmania, Hego Sudan, Etiopia, Somalia, Sahel, Kongoko Errepublikak Demokratikoa, Ukraina, Gaza... 2024ko martxoan, munduko bakearen aldeko aldarria egiten dugu beste behin ere. Kontzeptu erreferentziala bezain xaflakorra da, eta adierazle argiak behar ditu instrumentalizazioa saihesteko.

2024ko irailean, Nazio Batuek Etorkizuneko Goi-bilera egingo dute. Bere helburuak hauek dira: lankidetzaren hobetzea erronka kritikoak daudenean... dauden konpromisoak berrestea, Garapen Jasangarrirako Helburuak barne... sistema multilateral baterantz aurrera egitea... edo egungo erronkei eta mehatxu berriei aurre egitea...

Iradokitzen dugu Nazio Batuen Etorkizuneko Goi Bileran hausnarketa bat egitea, gaur egun Garapen Jasangarrirako 16. Helburuari –bakearen helburuari– buruz duen esanahiari buruz. Gerrak munduan duen hedapenaren aurrean, 2030 Agendak erreferentzia bat izan behar du, autoritatez hitz egingo duena, baita bakeaz ere.

Harreman geostrategikoak eta munduaren bilakaera gero eta konplexuagoak dira, baina bakea zer den eta zer ez den argitzen duten oinarriko adierazleak daude. Hauetako batzuek nazioarteko komunitatearen erreakzioa ohartarazten eta eskatzen dute:

- Herrialde bat aldebakartasunez inbaditzea, gerra-baliabideekin eta inongo justifikaziorik edo probokaziorik gabe, bateraezina da bakea hitza erabiltzearekin.
- 24 ordutan 1.200 hildako eragiten dituen biztanleria zibilaren aurkako alde bakarreko ekintza terrorista bakearen aurkako atentatua da.
- Lurralde bat bereizi gabe bonbardatzea eta 30.000 biktima baino gehiago eragitea (gehienak zibilak, emakumeak eta haurrak) bakearen aurkakorik erradikalena da.
- Egarriz, gosez eta laguntzarik gabe hiltzen ari diren setiatutako biztanleei laguntza humanitarioa sartzeko ez uztea bakearen antonimoa da.
- Elkarrizketa eta irtenbide diplomatikoak eta negoziatuak ukatzea, erabiliz, boikoteatuz edo indarra erabiltzearen lehentasunaren arabera baldintzatuz, bakearen aukera ukatzea da.

Bakerako aurrerapen positiboaren berri ematen duten helburuak eta adierazleak badaude:

- Nazio Batuen ebazpenak, nazioarteko legezketasuna eta nazioarteko zuzenbide humanitarioa errespetatzea bakeari eduki positiboa emateko modu bat da.
- Multilateralismoa sustatzea eta horren arabera jardutea, alde bakarreko ekintzak edo konponbideak baztertuta, bakea hobeto prestatzea da.

·Nazioarteko bitartekaritzarekin elkarrizketa- eta negoziazio-prozesuak sustatzea eta garatzea gatazka baten prebentzioaren edo gatazka horrek bakerantz duen bilakaera positiboaren adierazlea da.

·Giza eskubideen errespetua betetzeari buruzko azterketa gardenak eta independenteak egitea printzipio demokratikoekiko konpromisoaren bermea da.

·Biztanleria zibilaren babesari eta laguntza humanitarioari zalantzarik gabeko lehen-tasuna ematea gizatasunaren eta gatazka baten humanizazioaren gutxieneko agindua onartzea da.

Bakeak behar duena da munduak argi eta baturik hitz egitea. Garapen Jasangarrirako 16. Helburuak –bakearen helburuak– munduari garbi eta batasunez hitz egin diezazion eragitea Etorkizuneko Goi Bileraren erronka premiazkoena izan daiteke. 2030 Agenda premia eta aukera da, baita bakearentzat ere

2024ko martxoaren 20a

